

Voorstel samenwerking gemeente Leusden - ROVA

Toekomstige inrichting en uitvoering
van het gemeentelijk afvalbeheer

Voorwoord

Toekomstige inrichting en uitvoering van het gemeentelijk afvalbeheer

Beste lezer,

In de afgelopen maanden hebben gemeente Leusden en ROVA meerdere gesprekken met elkaar gevoerd over de toekomstige inrichting en uitvoering van het gemeentelijk afvalbeheer in de gemeente. Op woensdag 7 november heeft gemeente Leusden aan ROVA verzocht om een voorstel in te dienen voor de uitvoering van het gemeentelijk afvalbeheer en voor toetreding tot de vennootschap. Dit verzoek volgt op het besluit van het gemeentebestuur om per 1 januari 2027 over te stappen naar een overheidsvennootschap voor de inzameling van huishoudelijk afval.

Wij zijn verheugd dat ROVA de kans krijgt gemeente Leusden hierbij een voorstel te doen voor deze samenwerking. Met deze samenwerking wil ROVA een nog sterkere basis leggen voor duurzaam afvalbeheer en een circulaire economie in de regio. Deze worden afgestemd op de behoeften van inwoners en de ambities van de gemeente. Door haar ligging, haar actieve afvalbeleid en de al bestaande samenwerking bij de op- en overslag van huishoudelijk afval (via AVU) is gemeente Leusden een natuurlijke samenwerkingspartner voor ROVA en de ROVA-gemeenten in de regio Eemland.

Met gemeente Leusden versterken wij de regio Eemland. Hierdoor zijn wij nog beter in staat de noodzakelijke investeringen te doen die nodig zijn om de uitdagingen van een volledig circulaire economie te realiseren. In dit document

presenteert ROVA haar voorstel voor samenwerking en toetreding, waarin de visie, aanpak en de voordelen voor Leusden helder uiteen gezet worden. ROVA kijkt uit naar een constructieve samenwerking en het gezamenlijk realiseren van de gemeentelijke doelstellingen.

We lichten op donderdag 5 december dit voorstel nader toe en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Roger Beuting
Algemeen directeur

Inhoudsopgave

1. Leusden en ROVA, een natuurlijke match	3
2. Samenwerkingsperspectief	6
2.1 Dienstverleningspakket	6
2.2 Regie afvalstromen	7
3. Meerwaarde samenwerking ROVA	8
3.1 Kennispartner	11
3.2 Optimalisatie afvalinzameling Leusden	12
3.3 Visie op bronscheiding versus nascheiding	13
3.4 De kracht van verbinding	13
4. Financieel	14
4.1 Uitgangspunten	14
4.2 Toelichting Boxenmodel	17
Box 1: Inzameling basis	17
Box 2: Inzameling overig	17
Box 3: Verwerking afval- en grondstoffen	17
Box 4: Infrastructuur	17
Box 5: Overige diensten en nacalculatie	17
Box 6: ROVA Samenwerking	17
5. ROVA als verbonden partij	18
5.1 Profiel van de samenwerking	18
5.2 Aandelen uitgifte	18
6. Implementatie	19
6.1 Ingroeimodel	19
6.2 Ervaring en uitvoerbaarheid	19
6.3 Onderzoek inzameling zijlader	19
6.4 Compatibiliteit van hard-en software	19

Gemeente Leusden en ROVA

Ons voorstel omvat:

- Implementatietraject op kosten ROVA met contractmanagement lopende overeenkomst met Remondis (onderdeel van implementatieplan)
- Kwalitatieve en kostenefficiënte dienstverlening
- Vakbekwaam personeel
- Modern en schoon materieel
- Overgang naar emissieloze afvalinzameling
- Hoog serviceniveau aftersales (nalediging bij gemiste inzameling)
- Eigen storingsdienst 24/7 verzamelsystemen
- Volledige ontzorging containermanagement (onderhoud containers) en diftar-registratie (milieupasbeheer en dataregistratie)
- Geïntegreerde factuurstroom inzameling en verwerking (AVU en ROVA)
- Kostenvoordeel circa 30% bij verwerking milieustraat stromen (CirkelWaarde)
- Volledige ontzorging inwonercommunicatie (Klantcontactcentrum, afvalwijzer, gebruik ROVA-app)
- Vooruitstrevende visie op toekomstbestendig afvalbeheer met daaraan gekoppelde pilots en innovatie
- Ondersteuning door team van beleids- en communicatie professionals
- Monitoring afvalbeleid met onder andere jaarlijkse oplevering van grondstofmonitor
- Educatieprogramma scholen
- Toetreding tot aandelenkapitaal ROVA en jaarlijkse dividenduitkering

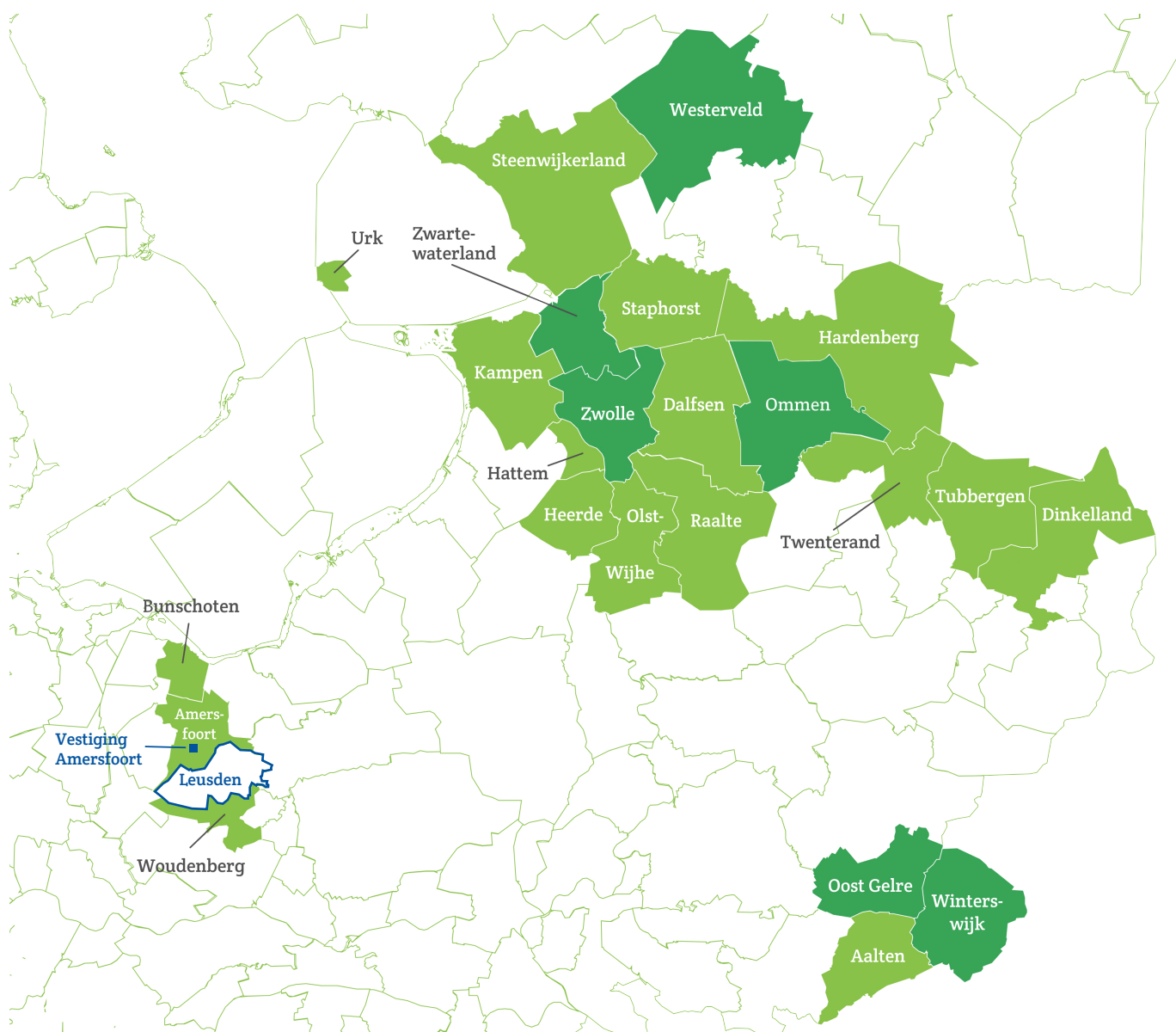
Optioneel

- Overgang naar zijbelading (indien gewenst mogelijk vanaf 1-1-2027)
- Deelname aan tweejaarlijks bewonerstevredeneheidsonderzoek (collectieve aanpak alle ROVA-gemeenten)
- Gestructureerde aanpak bijplaatsingen

1. Leusden en ROVA, een natuurlijke match

ROVA is een publieke dienstverlener op het gebied van afval en grondstoffen en het beheer van de buitenruimte. We werken ten behoeve van 23 gemeenten met een werkgebied van ongeveer 872.000 inwoners verdeeld in 3 regio's: Achterhoek, Eemland en IJssel-Vecht. Gemeente Leusden ligt centraal in ons verzorgingsgebied van regio Eemland, ingesloten tussen de ROVA-gemeenten Amersfoort en Woudenberg. De dienstverlening voor regio Eemland wordt uitgevoerd vanuit onze locatie in Amersfoort.

Zodoende is er een natuurlijke connectie. De overslag van het merendeel van het huishoudelijk afval van gemeente Leusden vindt plaats op onze vestiging in Amersfoort. Via Cirkelwaarde¹ werken ROVA en AVU samen om alle ingezamelde afval- en grondstofstromen, zo duurzaam en hoogwaardig mogelijk te verwerken met de laagst mogelijke kosten. Waaronder dat van gemeente Leusden.

¹CirkelWaarde: grondstoffen alliantie van afvalorganisaties AVU, Circulus en ROVA.

Gelijk profiel

De connectie tussen ROVA en gemeente Leusden rijkt verder dan de geografische ligging. De gemeente heeft zagezegd 'ROVA-DNA'. Zo werkt gemeente Leusden al jarenlang gestructureerd aan het verder scheiden van huishoudelijk afval in herbruikbare grondstoffen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van innovatieve concepten zoals Diftar en Omgekeerd Inzamelen. Daarnaast is bronscheiding in de gemeente Leusden het uitgangspunt bij de afvalinzameling. Deze uitgangspunten staan ook centraal in de ROVA-visie op afvalbeheer. Zo hebben wij al in 1999 in de eerste gemeenten een Diftar-systeem ingevoerd en hebben wij in 2010 het zogenaamde omgekeerd inzamelen in Nederland geïntroduceerd. Het is dan ook niet vreemd dat zowel de gemiddelde hoeveelheid afval en grondstoffen van gemeente Leusden, als de gemiddelde afvalstoffenheffing sterk overeenkomen met de prestaties van de gemeenten in de ROVA-samenwerking. Gemeente Leusden heeft een toekomstige focus die onder andere gericht is op circulair beleid, monitoring van kwaliteit en het intensiveren van preventie. Dit sluit naadloos aan op ROVA's focus voor de toekomst.

Visie toekomst bestendig afvalbeheer

Gemeente Leusden heeft in haar Grondstoffenbeleidsplan grote stappen gezet om in 2050 volledig circulair te zijn. Dat wil zeggen dat er geen fossiele grondstoffen meer worden gebruikt en dat materialen die in omloop zijn keer op keer nuttig worden toegepast. ROVA streeft deze ambitie² ook na en heeft om deze doelstelling ook werkelijk te realiseren de transitie ingezet van afvalinzamelaar naar grondstoffenleverancier. Daarom heeft ROVA vijf jaar geleden bewust het Programma Kwaliteit Grondstoffen opgericht. Hierbij geven we op drie sporen (eigen bedrijfsvoering, inwoner/gemeente en branche) gericht sturing aan het verbeteren van de kwaliteit van de door ROVA ingezamelde grondstoffen. We beseffen dat als we naar een circulaire economie moeten bewegen en afval als waardevolle bron voor grondstof wordt gezien, ook onze dienstverlening aangepast moet worden.

ROVA zal in haar denken en doen steeds meer elementen in haar bedrijfsvoering opnemen die toezien op een doelmatige en efficiënte service gericht op het verkrijgen van kwalitatief hoogwaardige grondstoffen. Deze zal op elementen afwijken van de traditionele wijze van afvalinzameling zoals wij die tot op heden kennen.

Daarnaast zoeken we de samenwerking op om grondstoffen steeds hoogwaardiger te verwerken. Want we kunnen het niet alleen. We moeten onze (publieke) krachten bundelen en samenwerken in de regio en in de branche. Samen met branchegenoten en gemeenten borgen we dat in (landelijke) beleidsontwikkeling en -implementatie rekening gehouden wordt met de lokale uitvoeringspraktijk en de gemeentelijke zorgplicht. Ook zorgen we dat landelijke afspraken over de concrete invulling van productenverantwoordelijkheden praktisch uitvoerbaar zijn en daadwerkelijk bijdragen aan de doelen waarvoor ze opgezet zijn. Juist hierom wil ROVA graag samenwerken met gemeente Leusden.

²Zie bijlage 1 voor ROVA's volledige missie, visie en bestaansidentiteit.

2. Samenwerkingsperspectief

2.1 Dienstverleningspakket

Gemeente Leusden is op zoek naar een samenwerkingspartner die per 1 januari 2027 de inzamelactiviteiten overneemt die nu door Remondis worden uitgevoerd. Ook de verwerking van het afval dat op de milieustraat wordt ingezameld, nu nog uitgevoerd door Renewi, wenst de gemeente over te dragen aan de nieuwe samenwerkingspartner. Daarnaast zijn een aantal ondersteunende taken, die nu door de gemeente worden uitgevoerd, optioneel over te nemen. ROVA is door de samenwerkende gemeenten opgezet om als full-service dienstverlener de gemeenten te ontzorgen, zowel in de primaire dienstverlening, als in ondersteunende diensten. Ook voor Leusden bieden wij ons aan alle deeltaken in samenhang uit te voeren en daarmee de gemeente van A tot Z te ontzorgen. Dit bestaat uit de volgende diensten:

Cluster A

- **Inzameling en transport van huishoudelijke afvalstromen**
 - Restafval
 - Gft
 - Pmd
 - Oud papier en karton
 - Luiers
 - Grof restafval
- **Aanbesteding en contractbeheer overslag, transport en verwerking**
 - Ten aanzien van de afvalstromen van de Milieustraat 't Spieghel, inclusief beschikbaar stellen van de containers.

Cluster B

- **Containerbeheer en -registratie**
 - Containeruitgifte en inname minicontainers
 - Preventief en correctief onderhoud van minicontainers en verzamelcontainers
 - Containerregistratie van minicontainers en verzamelcontainers
 - Containerreiniging verzamelcontainers
 - Milieupas-beheer
- **Databeheer**
 - Dataregistratie
 - Dataverwerking, monitoring en rapportage
- **Klantcontact**
 - Aannemen van informatieverzoeken, meldingen en klachten
 - Opvolging van informatieverzoeken, meldingen en klachten
- **Communicatie over dienstverlening**
 - Inzamelkalender
 - ROVA-app
- **Advies en onderzoek**
 - Beleidsvoorbereiding en -advisering
 - Doelmatig en effectief afvalbeheer

2.2. Regie afvalstromen

Een cruciaal onderdeel van de publieke afvalzorg is om ingezamelde afval- en grondstoffen bij de juiste verwerkers onder te brengen. Een goede kennis van de markt, het opstellen van uitgekiende aanbestedingsstrategieën en het efficiënt organiseren van natransporten zijn onmisbaar om hierin succesvol te zijn. Om hiervoor de juiste schaalgrootte te krijgen is ROVA mede-initiatiefnemer geweest van het oprichten van CirkelWaarde. In CirkelWaarde zijn alle afval- en grondstofstromen van de AVU, Circulus en ROVA gemeenten ondergebracht. CirkelWaarde onderzoekt met haar expertiseteam wat de meest duurzame verwerkingsmethoden zijn en sluit grootschalige overeenkomsten af met verwerkers. ROVA biedt zich aan om ook voor gemeente Leusden de afzet van de grondstofstromen van de milieustraat op zich te nemen. Zoals wellicht bekend hebben in 2023 en 2024 meerdere AVU-gemeenten de milieubrengrstationstromen via

CirkelWaarde aanbesteed (Montfoort, Lopik, Wijk bij Duurstede, Bunschoten en de RMN gemeenten Baarn, Bunnik, Soest, Nieuwegein, IJsselstein en Zeist). Voor deze gemeenten heeft CirkelWaarde een gemiddelde reductie op de verwerkingskosten bereikt van circa 30%. Hoewel ROVA de actuele tarieven van Leusden niet kent, verwachten we op basis van de aanbestedingen die we recent voor Wijk bij Duurstede hebben uitgevoerd dat een reductie van circa 30% bereikt kan worden. Het onderbrengen van het contractbeheer van de milieustraatstromen heeft voor gemeente Leusden meerdere voordelen. Naast het financiële voordeel wordt de gemeente ook volledig ontzorgd op het gebied van contractmanagement. Bovendien bewaken wij permanent dat de stromen zo duurzaam mogelijk worden verwerkt en dat de overeenkomsten marktconform zijn.

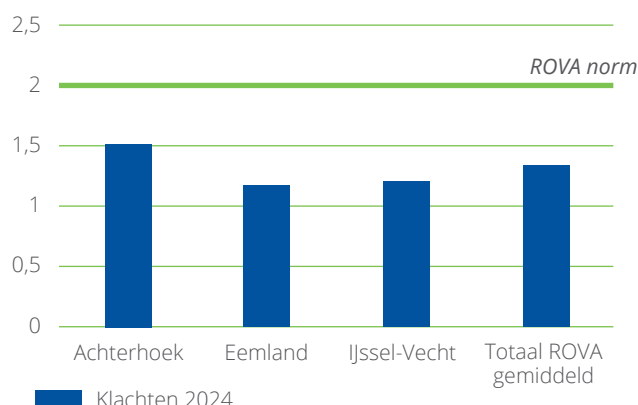
3. Meerwaarde samenwerking ROVA

Professioneel en efficiëntie uitvoering, hoog serviceniveau

ROVA staat voor kwalitatief hoogwaardige dienstverlening: vakbekwame medewerkers, modern en schoon materieel, strakke planning en gegarandeerde nazorg bij klachten. Intern monitoren we onze prestatie aan de hand van KPI's (kritische prestatie indicator). Grafiek hieronder geeft hier een voorbeeld van.

Voor betrouwbare data en beheersing van alle inzamel-middelen zoals minicontainers aan huis en (ondergrondse) verzamelcontainers in de wijk, voeren we gecertificeerd containermanagement uit. Daarnaast plannen wij routes van

Gemiddeld aantal geregistreerde klachten per 1000 aansluitingen per maand

ondergrondse containers dynamisch, op basis van indicatoren (klepbewegingen).

Omdat de rijafstand naar onze locatie in Amersfoort kort is, is het mogelijk om snel te interveniëren. Mocht onverhoopt een container niet zijn geledigd dan wordt deze binnen 24 uur op werkdagen alsnog geleegd. In de praktijk vindt dit veelal op de inzameldag zelf plaats. De inzamelvoertuigen rijden vanaf onze vestiging aan de Nijverheidsweg-Noord in Amersfoort. Hier vindt momenteel de overslag plaats van het merendeel van het huishoudelijk afval van gemeente Leusden. De afstand tot gemeente Leusden wordt eind 2027 nog kleiner wanneer wij verhuizen naar een nieuwe locatie op het industrieterrein Wieken/Vinkenhoef.

Veiligheid

ROVA is veelal met groot materieel actief in de publieke buitenruimte. Het werken met voertuigen in drukke ruimten brengt risico's met zich mee. We zijn ons zeer bewust van deze risico's en hechten veel waarde aan de veiligheid van inwoners en onze medewerkers. We investeren daarom voortdurend in goed en degelijk materieel én blijven continue werken aan verdere verbetering van onze veiligheidscultuur. Ook hier hanteren we interne KPI's om de veiligheidscultuur en het aantal (bijna) incidenten te monitoren.

Duurzaam wagenparkbeheer

ROVA heeft de verduurzaming van haar eigen bedrijfsvoering nadrukkelijk als strategisch doel gesteld in haar strategische visie voor 2025-2030³. Uit onze ESG -rapportage blijkt dat het grootste deel van onze milieu-impact wordt veroorzaakt door voertuigen. In de afgelopen jaren zijn daarom al veel diesellootjes vervangen door elektrisch aangedreven voertuigen. Dit geldt zowel voor de kleinere bedrijfswagens als voor grotere vrachtwagens en werktuigdragers zoals veegmachines. Hiermee dragen we bij aan minder CO² -emissies, aan schonere lucht en aan minder lawaai voor onze medewerkers en inwoners. Het streven is om in 2030 onze CO²-uitstoot met 70% verlaagd te hebben.

³Bijlage 2 ROVA gaat verder! strategische visie voor 2025-2030.

Aanpak bijplaatsingen (optionele dienstverlening)

We proberen inwoners zo goed mogelijk te helpen om hun afval en grondstoffen te scheiden. Dit gaat vaak goed, maar soms wordt er ook afval rond containers geplaatst, zogenaamde bijplaatsingen. Wij hebben hierin een vooruitstrevende aanpak ontwikkeld waar gemeente Leusden van kan profiteren.

Onze aanpak begint met 'meten is weten'. We registreren alle meldingen in een geografisch informatiesysteem (GIS), zodat we precies weten waar en hoeveel afval wordt bij geplaatst. De locaties met de meeste meldingen pakken we samen met de gemeente aan. Hierbij controleren we eerst of de basis op orde is:

- Containers zijn schoon en functionerend.
- De omgeving is netjes.
- Inwoners weten hoe ze de container moeten gebruiken en wat te doen met afval dat er niet in past.

Bij herhaaldelijke bijplaatsingen breiden we samen met de gemeente de maatregelen uit. Denk aan gerichte communicatie, gesprekken met inwoners, waarschuwingen of boetes. Ons uitgangspunt is altijd maatwerk, afhankelijk van het afvaltype en de wensen van de gemeente.

De lopende campagne van Gemeente Leusden, 'Bakje vol? Blokje om!', sluit hier naadloos op aan.

Dankzij voortdurende registratie van meldingen en afvaldata in ons GIS-systeem, kunnen we de effectiviteit van genomen maatregelen nauwkeurig volgen. Deze datagedreven aanpak stelt ons in staat om de interventies waar nodig aan te passen en te optimaliseren.

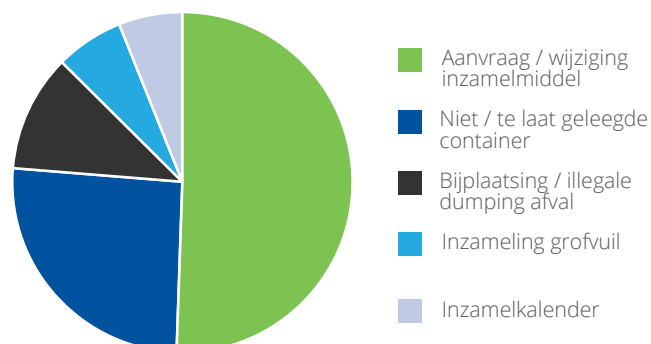
Inwoners centraal

Klantcontactcentrum

Onze bedrijfsvoering is pas op orde als de klant tevreden is. Dan hebben we het uiteraard over onze gemeentelijke opdrachtgevers, maar bovenal over de inwoners voor wie wij

de diensten uitvoeren. In een gecentraliseerd Klantcontactcentrum verzamelen we alle vragen, meldingen en klachten. Deze worden geregistreerd en uitgezet bij de uitvoerende afdelingen, waarna medewerkers van het Klantcontactcentrum ook weer zorgen voor terugkoppeling aan de klant. In 2023 hadden we ruim 264.000 klantcontacten met inwoners. Hoewel we volop gebruik maken van social en online media, zien we dat de telefoon nog steeds het meest gebruikte communicatiemiddel is (ruim 62% van alle contacten). Hieruit concluderen we dat onze inwoners nog steeds in hoge mate behoefte hebben aan direct en persoonlijk contact. We faciliteren dit zes dagen in de week, ook buiten reguliere kantoor tijden. Concreet gaat hiermee het serviceniveau in gemeente Leusden omhoog en nemen we veel werk uithanden.

Top 5 klantvragen inwoners

Communicatie

ROVA ondersteunt gemeenten met verschillende vormen van communicatie. We zorgen er samen voor dat inwoners goed geïnformeerd zijn over de inzameldagen, scheidingsregels en de wijze van inzameling. We maken gezamenlijk een inzamelkalender. We zetten hiervoor de ROVA-app, onze website en verschillende social media kanalen in om in contact te staan met inwoners. We versturen brieven naar inwoners wanneer nodig. Bijvoorbeeld bij wijzigingen van aanbiedplaatsen of communicatie rondom projecten.

Daarnaast wordt communicatie ook ingezet als beleidsinstrument. Samen met de gemeente werken we aan onze strategische inzameldoelen. Daarvoor is bewustwording een belangrijk component. Communicatie is daarin één van de elementen om houding en gedrag te beïnvloeden om samen met gemeenten die 'laatste kilo's' waardevolle grondstoffen uit het restafval te halen.

In onze communicatieondersteuning kijken we telkens samen met de gemeentelijke communicatieadviseur naar wat de meest effectieve communicatiestrategie en – aanpak is om het specifieke doel te behalen.

Educatie

ROVA heeft een gratis educatief programma ontwikkeld voor basisschoolleerlingen. Alle ROVA locaties zijn ingericht om voorlichting te geven. Dit betekent dat er op iedere locatie een klaslokaal aanwezig is met als doel leerlingen mee te nemen en voor te lichten over het thema afval en grondstoffen. Dit product, dat een standaard onderdeel van

onze dienstverlening is, heet de Groentour. Momenteel draait de Groentour waarbij in klasvorm de leerlingen 'grondstoffen-expert' worden. De klas wordt opgehaald door onze eigen Groenbus en doorloopt een educatief programma op een ROVA-locatie. Daarnaast geven onze vrijwilligers ook educatieve lessen op scholen.

Bewonerstevredenheidsonderzoek (optionele dienstverlening)

ROVA voert in opdracht van de deelnemende gemeenten tweejaarlijks een Bewonerstevredenheidsonderzoek (BTO) uit. In dit onderzoek worden drie pijlers gemeten. Dit zijn de tevredenheid over het gemeentelijk beleid, de dienstverlening van ROVA en de wensen en verwachtingen van inwoners. In de afgelopen maanden hebben wij dit onderzoek weer uitgevoerd en is de algemene dienstverlening van ROVA door ruim 10.000 respondenten gemiddeld met een 7,9 beoordeeld. De uitkomsten van het onderzoek worden actief gebruikt om het gemeentelijk beleid en onze dienstverlening te monitoren en waar mogelijk te verbeteren.

Klanttevredenheidsonderzoek

De meerwaarde van ROVA wordt ook door onze gemeenten erkent en ervaren. Elk jaar voeren wij per gemeente een evaluatiegesprek waarin we de samenwerking en onze prestaties evalueren. Daarnaast hebben wij in 2022 een imago-onderzoek laten uitvoeren onder onze stakeholders (gemeenten, branchegenoten en marktpartijen). Hieruit bleek dat het contact en de samenwerking met ROVA wordt beoordeeld met het gemiddeld rapportcijfer van een 7,9. Het merendeel van de gemeenten is zeer tevreden over de snelheid waarmee wij vragen beantwoorden en gewenste input leveren. ROVA is ervaren in het samenwerken met gemeenten en de politiek-bestuurlijke dynamiek die daarbij een rol speelt.

3.1 Kennispartner

ROVA adviseert haar gemeenten sinds jaar en dag op basis van kennis en expertise op strategisch/tactisch niveau over nieuw beleid, nieuwe concepten of optimalisatiemogelijkheden. Kennis over de inhoud van ons vak (beleid), kennis van communicatie en uitvoeringskennis door praktische ervaring brengen wij samen in de doorontwikkeling van onze dienstverlening. Door deze unieke mix heeft ROVA door de jaren heen diverse afvalinzamelconcepten ontwikkeld die tegenwoordig in het hele land worden gebruikt. Denk hierbij aan Omgekeerd Inzamelen, Diftar, Terugwinnaars en de GRIP-wagen. Op dit moment zijn wij een van de initiators in het ontwikkelen van kwaliteitsgestuurde afvalinzameling. Ons Programma Kwaliteit Grondstoffen bestaat uit meerdere sporen. Een spoor is gericht op gedragsverandering bij inwoners

door voorlichting, toezicht en handhaving. Onze campagne Terugwinnaars is inmiddels veelvuldig bij ROVA-gemeenten ingezet. Met de campagne creëren we bewustwording onder inwoners door het belang van goede afvalscheiding te benadrukken. Ook in onze eigen bedrijfsvoering zetten we stappen om meer grip te krijgen op de kwaliteit. Bijvoorbeeld door het beperken van het aantal ledigingen van pmd per inzamelroute. Of door strikte monitoring van inkomende vrachten en analyses van deelstromen en door onderzoek naar en inzet van technische innovaties. Zoals door het toepassen van kunstmatige intelligentie bij het herkennen van vervuiling. Nadere informatie en recente publicaties hierover zijn te vinden op www.rova.nl/kwaliteitgrondstoffen.

3.2 Optimalisatie afvalinzameling Leusden

Uit onze quick scan van het afvalprofiel van gemeente Leusden blijkt dat het gevoerde beleid tot uitstekende resultaten leidt. De hoeveelheid restafval, grondstoffen en de afvalstoffenheffing zit om en nabij het gemiddelde van ROVA-gemeenten met Diftar.

Gemeenten Peiljaar 2023	Leusden	ROVA Diftar gemeenten	Landelijk gemiddelde std. 4,5
Fijn Restafval	67	71	114
Gft	91*	152	138
Pmd	34	39	26
Opk	53	56	54
Gemiddelde heffing	€ 223	€ 216	€ 303

**Uniek in gemeente Leusden zijn de Tuin- en Groendepots waardoor de Tuin-fractie in de gft minicontainers relatief laag is.*

Kortom, het afvalbeleid in gemeente Leusden beoordelen wij als solide en effectief. Om deze prestaties in de komende jaren verder te verbeteren zien wij nog enkele kansen die we graag samen met gemeente Leusden willen verkennen. Voorbeelden daarvan zijn:

- Service: Invoering van een mobiel Grondstoffen Inleverpunt met kleine hoeveelheden grof huishoudelijke afvalstoffen en e-waste. Hiervoor hebben wij onze GRIP-wagen ontwikkeld⁴.
- Doel: hogere service op Grof Huishoudelijk Afval.
Gemiddeld zamelt de GRIP-wagen 3 kg GHA per inwoner per jaar in.
- Kosten: Frequentie verlaging pmd
- Doel: besparing inzamelkosten en verhoging van kwaliteit pmd door vier-wekelijkse inzameling.
- Milieu: Wegen minicontainers ten behoeve van verbeteren kwaliteit
- Doel: kwaliteit ingezamelde grondstoffen verbeteren door het niet legen van (sterk) vervuilde containers tijdens de inzameling.

Qua algemene focus kunnen accenten worden verschoven. Waar in het gemeentelijke afvalbeheer tot voor kort de nadruk lag op kwantitatieve doelen (VANG doelstelling maximaal 100 kilo restafval per inwoner per jaar), zien we een verschuiving naar kwalitatieve doelen. Denk hierbij aan een sterkere focus op circulariteit en preventie (bijvoorbeeld invoering van de Ja-Ja sticker), aanpak bijplaatsingen (zoals eerder beschreven) en de kwaliteit van grondstoffen.

⁴De GRIP-wagen is een mobiel milieustation waar kleine hoeveelheden ('een boodschappentas vol') grondstoffen zoals KCA, EAAE, harde kunststoffen etc. wordt ingezameld.

3.3 Visie op bronscheiding versus nascheiding

ROVA's visie⁵ op het scheiden van pmd is samen te vatten als: bronscheiden waar het kan, nascheiding als het moet. Bijna 90% van de Nederlandse gemeenten laat hun inwoners verpakkingsafval (pmd) aan huis scheiden van het restafval. Net zoals gft, oud papier, textiel en glas. Voor matig tot niet stedelijke gemeenten zijn met bronscheiding van pmd vooralsnog de beste resultaten te halen. Voor grootstedelijke gemeenten is nascheiding een oplossing om de afvalscheiding te verbeteren. Hierbij worden verpakkingen met een installatie uit het restafval gescheiden. ROVA's visie moet gezien worden als een vrijblijvend advies richting gemeenten. Gemeenten hebben binnen ROVA volledige beleidsvrijheid.

3.4 De kracht van verbinding

De wereld om ons heen verandert. Op het gebied van afval, grondstoffen en circulariteit zien we dat de omgeving waarin gemeente Leusden zich bevindt steeds complexer wordt.

- Snel veranderende Europese en landelijke beleidsdoelstellingen op gebied van klimaat en circulariteit die door gemeenten en hun uitvoeringsorganisatie opgepakt moeten worden;
- Technologische ontwikkelingen en voortschrijdende digitalisering die kansen bieden voor innovatie, maar tegelijkertijd ook forse investeringen vragen in kennis en capaciteit;
- Uitdagingen op de arbeidsmarkt: de vraag of we ook in de nabije toekomst wel tijdig kunnen beschikken over voldoende en passend geschoolde medewerkers;
- Veranderende samenleving en gedrag van inwoners. Hoe borgen we solidariteit en samenhang en hoe behouden we het draagvlak onder inwoners voor de maatregelen die we van ze vragen;
- Hoe houden we in het licht van deze ontwikkelingen de uitvoering van de publieke zorg betaalbaar, gelet op volatiele marktbevingen en kostenstijgingen.

In toenemende mate behartigt ROVA het belang van onze gemeenten in landelijke dossiers. Bijvoorbeeld rond producentenverantwoordelijkheden en bij (inter)nationale beleidsontwikkeling. Dit is een taak die voor individuele gemeenten alleen nagenoeg niet realiseerbaar is. Alleen samen kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan het versnellen richting circulariteit. Samen zorgen we ervoor dat bij de ontwikkeling en implementatie van (landelijk) beleid de lokale uitvoeringspraktijk en de verantwoordelijkheden van gemeenten goed worden meegenomen.

4. Financieel

Het financiële afrekenmodel dat ROVA hanteert voor alle gemeenten wordt ook wel het boxenmodel genoemd. In dit model, bestaande uit 6 boxen, worden de verschillende typen dienstverlening transparant verantwoord en afgerekend.

4.1 Uitgangspunten

Het boxenmodel is een uniform model voor alle ROVA-gemeenten en is gebaseerd op collectiviteit. Een aantal uitgangspunten is hierbij van belang:

- Voor de tonnages, aansluitingen en aantal containers zijn wij uitgegaan van de data die ROVA van gemeente Leusden heeft ontvangen.
- Kennis- en adviesdiensten en resultaatbijdrage zijn standaard onderdeel van het basispakket (collectiviteit).
- Verwerkingskosten (MBS) worden een-op-een op nacalculatiebasis afgerekend. Hierin zit geen winst-risico-opslag verrekend. Tarieven zijn gebaseerd op 2025 (begroting AVU).
- Wijzigingen in areaal of productwijzigingen kunnen eenvoudig worden verwerkt.
- Tarieven worden jaarlijks geïndexeerd conform ROVA-index.
- Wijzigingen in dienstverlening worden door middel van DVO-mutaties, ondertekend door opdrachtgever en opdrachtnemer, doorgevoerd.
- Rekenen met tarief per aansluiting – behalve voor de verwerkingskosten (box 3) en diensten op nacalculatie (box 5).
- Alle genoemde bedragen zijn exclusief BTW.

Samengevat zijn de kosten als volgt:

Boxenmodel

Box	Tariefgroep	Tarief	Totaal
1 Inzameling Basis		<i>per aansluiting</i>	
Rest	B		
Gft	A		
Opk	B		
Glas			
Subtotaal box 1			
2 Inzameling overig			
Textiel			
GRIP-wagen			
Kringloopgoederen en GHA			
Pmd			
KGA			
MBS			
Subtotaal box 2			
3 Verwerking afval- en grondstoffen	<i>tonnages</i>		
Restafval, verzamelsystemen	2.104		
Restafval mini's	-		
Gft afkeur	-		
Pmd afkeur	-		
Verbrandingsbelasting restafval	2.104		
Luiers en incontinentie-materiaal (afvoer naar ARN Nijmegen, aparte verwerking)	61		
GHA	332		
Gft	2.857		
Grof tuinafval	2.932		
Grof tuinafval, bladkorven	-		
Glas (inclusief kosten containers, inzameling en natransport)	1.083		
Opk	1.658		
Matrassen	-		
Pmd	1.100		
Bijdrage verbetering kwaliteit grondstoffen	7.719		
Klein gevaarlijk afval	3		
Overige kosten AVU			
Verwerking afval- en grondstoffen brengstation			
Subtotaal box 3			

Box	Tariefgroep	Tarief	Totaal
-----	-------------	--------	--------

4 Infrastructuur

aantal

per aansluiting

Beheer verzamelcontainers

Rest	116
Gft (Gft behuizing, met toegangscontrole)	78
Pmd	34
Opk	24
Glas (AVU)	39
Luiers	9
Textiel (eigendom Kringloopcentrum Leusden)	16

Beheer minicontainers

Rest	881
Gft	10.659
Pmd	10.548
Opk	10.721

Subtotaal box 4

5 Overige diensten en nacalculatie

Diftar-administratie; databeheer; rapportage	
Kosten inzameling oud papier. Opgave AVU	
Kosten inzameling luiers	
Kosten medische route	
Kosten afvalscheiden op scholen	
GHA op afroep	
Reinigen OVS en BVS containers (o.b.v. 1 wasbeurt rest en glascontainers)	optioneel
Kosten "Voorlopers"	
Kosten "Natuurlijk Schoon"	
Vaste vergoeding Kringloop	
Variabele vergoeding Kringloop	
Twee-jaarlijks bewonersonderzoek	optioneel
Kosten opruimen bijplaatsingen bij verzamelssystemen	

Subtotaal box 5

Omschrijving

6 Samenwerking ROVA

Kennis & Advies	Beleidsadvisering, monitoring, relatiebeheer, projectbegeleiding, inwonerscommunicatie (incl. inzamelkalender en gebruik ROVA-app), educatie, regie afvalverwerking, contractmanagement en sorteeranalyses
KCC	Klantcontactcentrum voor informatievragen, klachten en meldingen van inwoners. Inclusief analyse en rapportage
Samenwerking ROVA	Bedrijfsvoering, risico, innovatie en ontwikkeling (aantal aandelen uitzoeken) Dividend 75% van samenwerking ROVA

Subtotaal box 6

Totaal

4.2 Toelichting Boxenmodel

Hiernaast wordt een toelichting gegeven bij de verschillende boxen van het model.

Box 1: Inzameling basis

In deze box hanteren we collectieve tarieven onderverdeeld in 3 staffels naar type van gemeenten.

Box 2: Inzameling overig

In box 2 wordt de inzameling van overige afvalstromen verrekend. Voor gemeente Leusden betreft dit de inzameling van pmd. Gezien de tweewekelijkse inzameling is dit voor ROVA maatwerk.

Box 3: Verwerking afval- en grondstoffen

De stromen van het milieubrengstation kunnen in deze box verrekend worden. Deze kosten worden een-op-een doorbelast zonder toeslag van ROVA. Stromen die onder de AVU-samenwerking vallen blijven bij AVU. De afrekening daarvan kan desgewenst via ROVA verlopen zodat de gemeente dit op één centrale wijze gerapporteerd krijgt. De tarieven zijn voornamelijk gebaseerd op AVU tarieven 2025.

Box 4: Infrastructuur

Hieronder vallen alle beheerkosten voor (mini)containers inclusief afschrijving. Als gemeente Leusden kiest voor ROVA als samenwerkingspartner dan opteert ROVA om de activa, zijn de minicontainers en (ondergrondse) verzamelcontainers, tegen gecalculeerde boekwaarde over te nemen. De te bepalen overnamesom kan dan worden verrekend met de aandelenstorting.

Box 5: Overige diensten en nacalculatie

Overige activiteiten zoals het bewonerstevredenheidsonderzoek en Diftarservice zijn optionele activiteiten die per gemeente kunnen verschillen. Diftar-gemeenten zoals gemeente Leusden nemen de dienst 'Diftarservice' standaard af. Hiervoor geldt een collectief tarief. Hieruit wordt onder meer het te ontwikkelen uitleesprotocol tussen de readers op de inzamelvoertuigen en de chips in de minicontainers bekostigd.

Box 6: ROVA Samenwerking

In box 6 worden collectieve diensten en overhead verrekend die horen bij deelname aan de ROVA-samenwerking. Deze basisvergoeding geldt voor alle deelnemende gemeenten. Het is de bijdrage aan de zogenaamde backoffice taken als: beleidsondersteuning, monitoring, inwonercommunicatie (inclusief inzamelkalender en gebruik ROVA-app), voorlichting & educatie, Klantcontactcentrum (meldingen en klachten van inwoners, inclusief analyse en rapportage), projectmanagement, regie afvalverwerking, contractmanagement, beheer en organisatie en bijdrage aan risico en resultaat. De bijdrage voor risico en resultaat is gebaseerd op het risicoprofiel van ROVA en het met de aandeelhouders afgesproken normresultaat. Het normresultaat betreft het resultaat van de vennootschap dat in de begroting is voorzien. Volgens haar dividendbeleid keert ROVA minimaal 75% van het werkelijk gerealiseerde resultaat uit als dividend aan deelnemende gemeenten. Sinds haar oprichting heeft ROVA altijd boven het normresultaat gepresteerd en op basis daarvan dividend uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

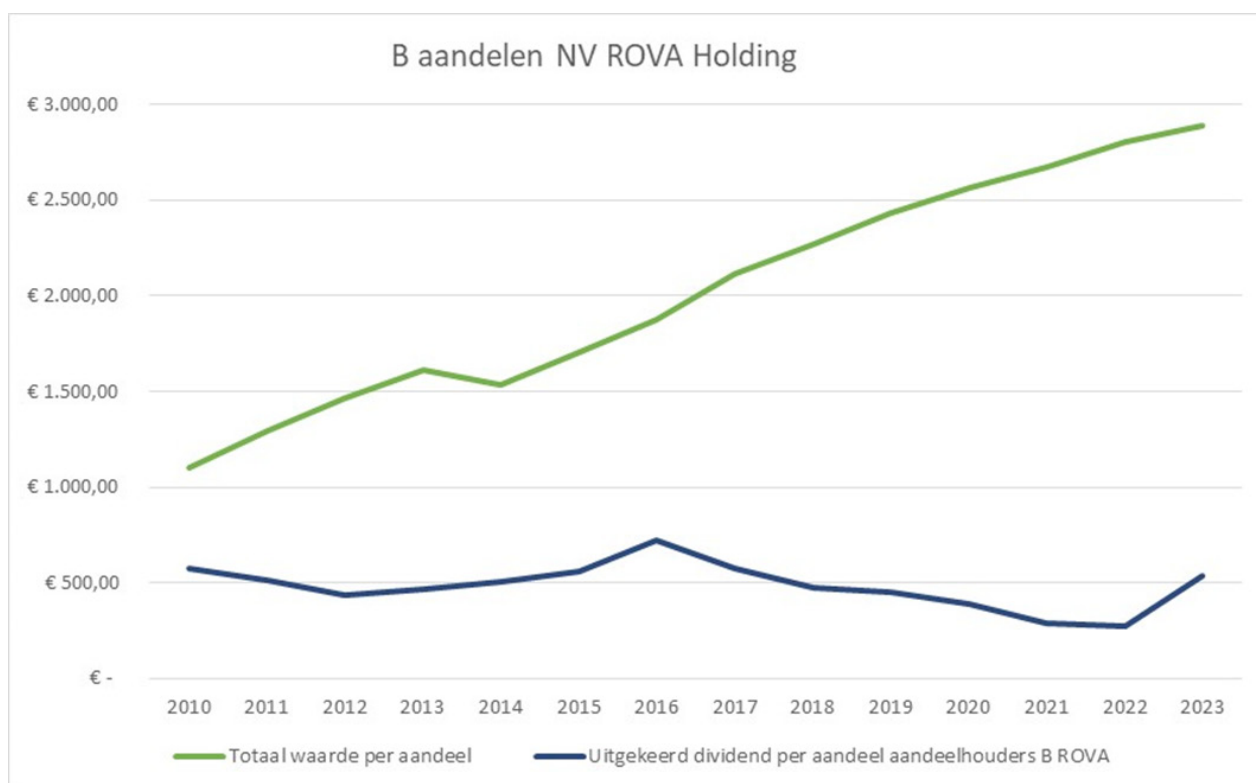
5. ROVA als verbonden partij

5.1 Profiel van de samenwerking

ROVA gaat altijd uit van een dubbele relatie met haar gemeenten: aandeelhouder en opdrachtgever. Daarmee zijn alle opdrachten aan ROVA altijd vrij van aanbesteding. De dienstverlening die ROVA voor de gemeente uitvoert wordt vastgelegd in een individuele dienstverleningsovereenkomst (DVO). Zo heeft elke gemeente de vrijheid zelf beleid te maken en het dienstenpakket vorm te geven. Eventuele toekomstige wijzigingen van de dienstverlening worden door middel van tweezijdig ondertekende DVO-mutaties vastgelegd. Daarmee bestaat er maximale flexibiliteit om het dienstenpakket naar behoefte aan te passen.

5.2 Aandelen uitgifte

Omdat het hier gaat om de zogenaamde inbestedingsroute is er ook sprake van toetreding tot het aandelenkapitaal van ROVA. Dit betekent dat de gemeente mede-eigenaar wordt. ROVA hanteert daarvoor een norm van 1 aandeel op 100 inwoners. Gemeente Leusden telt 31.681 inwoners (stand 2024), oftewel 316 aandelen. De hoogte van de aandelen wordt vastgesteld op basis van de balanswaarde van ROVA. Uiteraard wordt zowel bij het bepalen van de hoeveelheid aandelen, als het vaststellen van de balanswaarde het jaar van toetreding gebruikt (2027). Na toetreding is de gemeente direct winstgerechtigd tot het resultaat van ROVA, opnieuw naar rato van aantal aandelen. De inleg in het aandelenkapitaal van ROVA betaalt zich uit in marktconforme tarieven, zekerheid en continuïteit van dienstverlening, flexibiliteit in opdrachtgeverschap en uitkering van dividend. In de afgelopen jaren betrof het rendement circa 12% per jaar, zie onderstaande grafiek.

6. Implementatie

6.1 Ingroeimodel

Wanneer gemeente Leusden besluit een partnerschap aan te gaan met ROVA, willen wij onderzoeken of een ingroeimodel haalbaar is. ROVA is bereid om een voorinvestering te doen om het beheer van het contract van Remondis over te nemen. Remondis blijft verantwoordelijk voor de inzameling, terwijl ROVA het contractbeheer en opdrachtgeverschap op zich neemt. Deze overgang kan per 1 januari 2026 plaatsvinden. Het voordeel voor ROVA is dat we zo beter inzicht krijgen op de inzameling in gemeente Leusden. Voor de inwoners betekent dit dat de overgang per 1 januari 2027 zo soepel mogelijk verloopt. Voor de gemeente biedt dit het voordeel dat het contractbeheer direct als taak komt te vervallen.

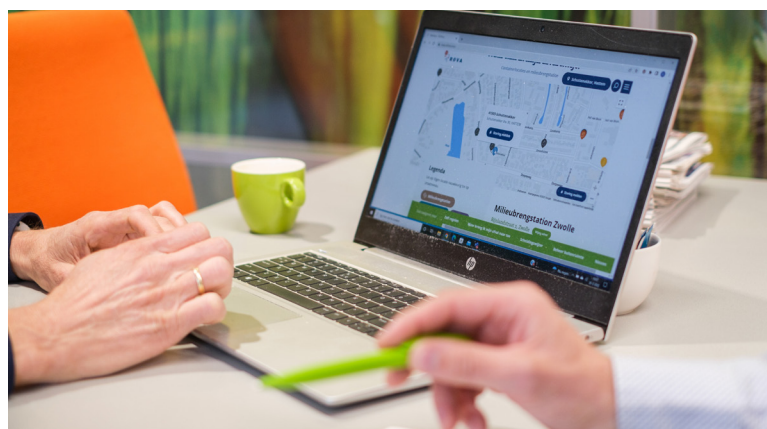
Ter voorbereiding op de inzameling vanaf 1 januari 2027 stelt ROVA in 2026 de afvalkalender op. In samenwerking met de gemeente wordt daarnaast de communicatie naar de inwoners ontwikkeld en uitgerold.

6.2 Ervaring en uitvoerbaarheid

ROVA kan de infrastructuur van gemeente Leusden ondersteunen en integreren in onze interne processen. Ons grote verzorgingsgebied en het unieke karakter van al onze gemeenten maakt dat wij ervaring hebben met veel verschillende inzamelmethodieken. Zo werken we in gemeente Amersfoort met het driehakensysteem voor verzamelcontainers. Ook hebben we in diverse gemeenten in kernen inzameling van minicontainers zonder opstelplaatsen.

6.3 Onderzoek inzameling zijlader

Om meerdere redenen hebben wij al vele jaren geleden gekozen om voor de inzameling met minicontainers zijladers te gebruiken. Inzameling doen we met zijladers omdat dit efficiënt en doelmatig is. Daarnaast bieden we hiermee meer continuïteit. Arbo-technisch staat de achterlader namelijk onder druk. Het vinden van beladers voor de achterlader wordt steeds moeilijker waardoor bezettingsproblemen kunnen ontstaan. In de gemeente Leusden worden minicontainers met de achterlader geleegd. Dit kan ROVA in stand houden maar onze voorkeur gaat uit naar het introduceren van de zijlader. We zijn bekend met het inregelen van dit proces en hebben dit in de afgelopen jaren succesvol geïmplementeerd in vele gemeenten

(waaronder Woudenberg). Wij willen de mogelijkheid onderzoeken om kosteloos de zijlader in te voeren in gemeente Leusden. Hierbij neemt ROVA alle projecttaken op zich.

6.4 Compatibiliteit van hard-en software

In gemeente Kampen en gedeelten van gemeente Amersfoort zijn de toegangscontrolesystemen van KLIKO naadloos geïntegreerd met het containerbeheersysteem van ROVA⁶. Gemeente Leusden kan derhalve gebruik blijven maken van haar reeds geïnstalleerde verzamelssystemen welke uitgerust zijn met hetzelfde KLIKO toegangscontrolesysteem.

De chips van KLIKO waarmee gemeente Leusden haar mini rolcontainers heeft uitgerust kent ROVA daarentegen niet in haar verzorgingsgebied. Hetzelfde geldt voor de software van Precia Molen van de weegbrug op de milieustraat 't Spieghel. Indien gemeente Leusden kiest voor een partnerschap met ROVA dan maken wij gedurende 2026 deze systemen compatibel. ROVA neemt de ontwikkelkosten hiervan volledig op zich. Zodoende kan alle hardware (passen en chips) ongemoeid blijven. Dat is wel zo duurzaam.

Ten slot

Zoals eerder aangegeven kijken we uit naar de kans om samen met gemeente Leusden te bouwen aan een toekomstbestendig en duurzaam afvalbeheer. Door onze krachten te bundelen, kunnen we de uitdagingen van een circulaire economie effectiever aanpakken en een belangrijke bijdrage leveren aan een duurzamere regio Eemland. We zien er naar uit om donderdag 5 december ons voorstel te presenteren.